Petrus <Lombardus>; Henricus <de Gorichem> [Comm.]: Sententiarum libri IV (cum conclusionibus Henrici de Gorichem et problematibus S. Thomae articulisque Parisiensibus)

[Freiburg i. Br.: Kilian Fischer], [ca. 1492] Seite 180

magister ꝓbans dicit. Hic esse notandū q̃ nō soli viro datū fuit p̄ceptū de abstinētia ligni vetiti. Q̃d patet ex hoc q̃ mulier rñdens diabolo dixit. Precepit nobis de⁹ ꝛc. nō obstāte q̃ etiā añ mulieris formatio nem dñs viro p̄ceptū dederit. qđ ꝑ eū ad mulierē debuit deferri. q̃ viro subiecta debuit nō immediate a deo. sȝ ꝑ mediū viri p̄ceptū diuinū recipe. Sicut dicit apl's ad Cor. x. Si q̃d discere voluerint mlieres domi viros suos interrogēt. ¶ Et subdit quō vir potuit loq̃ ꝛ quō mulier viꝝ loquentē intelligere potuit. Et dicit q̃ rñderi pōt q̃ tales fuerūt a deo facti q̃ poterant loqui. Et tm̄ in speciali de sententia huius distinctionis.

¶ De origine illius peccati· a

DI· XXII

Opinio quorundam q̃ dicūt elationeȝ p̄cessisse i aīo hominis

Hic videt̃ di-

b ligēter inuestigandū esse que fuerit origo ꝛ radix illi⁹ peccati· Quidā putāt quandā elationē in aīo hois p̄cessisse· ex qua diaboli suggestioni p̄sensit· Q̃d videt̃ Aug⁹· innuere super Geñ· ita inquiēs· Nō est putandū q̃ homo deijceret̃ nisi p̄cessisset i eo quedā elatio cōprimēda· vt ꝑ humilitatē peccati sciret q̃ȝ falso de se p̄sumpserit· ꝛ q̃ nō bene se hȝ natura si a faciēte recesserit· Itē in codē· Quō verbis tēptatoris crederet mulier deuȝ se a re bona ꝛ vtili ꝓhibuisse· nisi inesset ei⁹ mēti amor ille ꝓprie potestatis· ꝛ de se supba presumptio· que ꝑ temptationē fuerat ꝯuincenda aut perimēda· Deniq̃ nō ꝯtenta suasione serpētis aspexit lignū bonū esu· d[illegible]corū aspectu· nec credēs se inde posse mori: forte putauit deū alicui⁹ causa significatiōis illa dixisse ideo mādu cauit· ꝛ dedit viro suo fortassis cū aliqua suasione quā scriptura intelligendaȝ reliquit· Vel forte non fuit suaderi necesse· cū eā mortuā esse illo cibo nō videret vir· Sicut ergo nō est ꝑmissus diabol⁹ tēptare feminā nisi ꝑ serpentē· ita nec viꝝ nisi ꝑ feminam Vt sicut p̄ceptū dei ꝑ viꝝ venit ad mulierez ita diaboli tēptatio ꝑ mulierē trāsiret ad viꝝ

Augustinus super Geñ. Q̃ aliter locut⁹ est diabolus in muliere q̃ȝ in serpente

In muliere vo que rōnalis erat nō est ip̄e locutus vt in serpēte· sȝ ꝑsuasio ei⁹· q̃uis instinctu adiuuaret interi⁹ qđ ꝑ serpentē gerebat exteri⁹· Ex p̄dictis tēptationib⁹ modus atq̃ ꝓgressus insinuat̃· necnō etiā qđ p̄diximus innui videt̃· s· q̃ temptationeȝ p̄cesserat aliq̃ elatio ꝛ p̄sumptio in mēte hois·

¶ Obiectio ꝯtra illos qui dicūt elationem p̄cessisse in mente· b

Quod si ita fuit nō

ergo alteri⁹ suggestione p̄us peccauit cū auctoritas tradat id pctm̄ diaboli incurabile eē· q̃ nō suggestione sȝ ꝓpria supbia cecidit· hominis vo curabile· q̃ nō ꝑ se sȝ ꝑ aliū cecidit· ꝛ ideo ꝑ aliū resurgē potuit· ¶ Quocirca p̄dicta vba Augu· piū ac diligentē lectorem efflagitāt q̃ sic intelligē sane q̃m⁹· Nō deijcere tur hō in actū illi⁹ pctī vt· s· lignū vetitū ederet: ꝛ i has miserias ꝑ tēptationē diaboli· nisi elatio cōprimēda p̄cessisset· nō vtiq̃ tēptationē sȝ op⁹ pctī· Talis em̄ fuit ordinis ꝓcessus· Diabol⁹ tēptādo dixit· Si comederitꝭ eritis sic dij sciētes bonū ꝛ malū· q̃ audito stati mēti mulierꝭ surrepsit elatio quedā ꝛ amor ꝓprie potestatꝭ· ex q̃ placuit ei facere qđ diabolus suadebat ꝛ vtiq̃ fec̄· Suggestione igitur peccauit· q̃ tēptatio p̄cessit· ex q̃ in mēte ei⁹ orta est elatio quā pctm̄ opis secutū est ꝛ pena peccati·

Quō intelligēda sint illa vba hic diffinit

Vide tēptationis ordinē

¶ Que fuit elatio mulieris· c

Et talis quidē ela-

tio i mēte mulierꝭ fuit ꝑ certo q̃ credidit ꝛ voluit hr̄e silitudinē dei cū eq̃litate quadā· putās esse veꝝ qđ diabol⁹ dicebat· Et iō specialit̃ mulierē cōmemorat Aug⁹· inquiēs· Quō crederet mulier diabolo nisi esset i mēte ei⁹ supba p̄sumptio· Et qđ ibi sequit̃· s· q̃ ꝑ tēptationē fuerat ꝯuincēda vel ꝑimēda· ad mulierem referendū est· vt intelligat̃ que mulierꝭ nō elatio fuerat ꝑ temptationē ꝛc·

¶ Que fuit elatio viri an crediderit ꝛ voluerit qđ mulier· d

Solet queri vtruȝ

illa talis elatio ꝛ amor ꝓprie potestatꝭ i viro fuerit sic in muliere: Ad qđ dicim⁹· q̃ adā nō fuit seduct⁹ eo mō quo mulier· Nō em̄ putauit esse veꝝ qđ diabol⁹ suggerebat· In eo tm̄ fuisse seductū credi pōt q̃ cōmissum veniale putauerit qđ ꝑemptoriū erat· Sȝ nec p̄or seduct⁹ fuit· nec i eo in q̃ mulier vt crederet deum illud lignū iō tāgere ꝓhibuisse· q̃m si tāgerēt fierēt sic dij· Verūtm̄ preuaricator fuit adā: vt testat̃ apl's· Poterat em̄ aliqua elatō mēti ei⁹ inesse ilico post temptationem· ex q̃ voluit lignū vetitū experiri· cū mulierē non videret mortuā esca illa ꝑcepta· Vn̄ Aug· super Geñ· Cū apl's adā p̄uaricatorē fuisse ostēdit dicēs· In similitudinē p̄uaricatiōis Ade· seductū tm̄ negat vbi ait· Adam nō est seductus sȝ mulier· Vnde ꝛ interrogatus non ait mulier seduxit me· sed dedit mihi ꝛ comedi Mulier vero dixit· Serpens seduxit me·

Q̃ adā non fuit seduct⁹ sicut mulier. s. vt crederet verū qđ diabolus suadebat ꝛ tm̄ in aliq̃ fuit seduct⁹. s. q̃ȝ vt veniale putaret pctm̄

Autoritate cōfirmat qđ dixerat

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-333/0180
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG